

PRIVĀTPERSONU VISPĀRĒJĀS CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANA

Noteikumi Nr. 1301.01

Spēkā ar 01.07.2022.

Saskaņā ar šiem noteikumiem AAS "BTA Baltic Insurance Company", turpmāk tekstā – BTA, ar Apdrošinājumaņēmējiem slēdz apdrošināšanas līgumus par privātpersonu civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu.

SATURS

NOTEIKUMOS LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMS	1
1. APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS UN ATLĪDZINĀMIE ZAUDĒJUMI	2
2. ATBILDĪBAS LIMITS UN PAŠRISKS	4
3. ZAUDĒJUMU ATLĪDZINĀŠANAS PAMATPRINCIPS	5
4. IZŅĒMUMI	5
5. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA, APDROŠINĀTĀ UN BTA RĪCĪBA, PIENĀKUMI UN TIESĪBAS, IESTĀJOTIES IESPĒJAMAM APDROŠINĀŠANAS GADĪJUMAM	7
6. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS IZMAKSAS KĀRTĪBA	8
7. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA STĀŠANĀS SPĒKĀ UN SPĒKĀ ESĪBA	9
8. APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJAS SAMAKSAS KĀRTĪBA	10
9. PIENĀKUMS SNIEGT INFORMĀCIJU	10
10. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMU NOSLĒGŠANA AR DISTANCES SAZIŅAS LĪDZEKĻU STARPNIETĪBU	11
11. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA DARBĪBAS IZBEIGŠANA	11
12. SŪDZĪBU UN STRĪDU IZSKATĪŠANAS KĀRTĪBA	12
13. PERSONAS DATU APSTRĀDE	12
14. SUBROGĀCIJAS TIESĪBAS	12
15. INFORMĀCIJAS KONFIDENCIALITĀTE	12
16. PĀRĒJIE NOTEIKUMI	12

NOTEIKUMOS LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMS

Apdrošinājumaņēmējs – persona, kas noslēdz Apdrošināšanas līgumu savā vai citas personas labā.
Apdrošināšanas atlīdzība – par Apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā naudas summa vai sniedzamie pakalpojumi atbilstoši noslēgtajam Apdrošināšanas līgumam.

Apdrošināšanas līgums – BTA un Apdrošinājumaņēmēja vienošanās, saskaņā ar kuru Apdrošinājumaņēmējs uzņemas saistības maksāt Apdrošināšanas prēmiju Apdrošināšanas līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas Apdrošināšanas līgumā noteiktās saistības. Savukārt BTA uzņemas saistības, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt Apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši Apdrošināšanas līguma noteikumiem. Apdrošināšanas līgums sastāv no šādiem dokumentiem: šie noteikumi, Apdrošināšanas polise, Apdrošināšanas polises pielikumi, grozījumi, citas vienošanās, kas noslēgtas starp Apdrošinājumaņēmēju un BTA.

Apdrošināšanas gadījums – ar Apdrošinātā Prettiesisku rīcību cēloniski saistīts notikums, kuram iestājoties paredzēta Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši Apdrošināšanas līgumam.

Apdrošināšanas periods – laika periods, kurā ir spēkā apdrošināšana.

Apdrošināšanas pieteikums – dokuments vai cita informācija, kuru Apdrošinājumaņēmējs iesniedz BTA, lai informētu par apdrošināšanas objektu, faktiem un apstākļiem, kas nepieciešami apdrošinātā riska novērtēšanai. Ja BTA noteiktas formas Apdrošināšanas pieteikums nav iesniegts, Apdrošināšanas līgumā norādītā informācija par Apdrošināšanas objektu, Apdrošinājumaņēmēju un Apdrošināto tiek uzskatīta par Apdrošinājumaņēmēja iesniegtu. Apdrošināšanas pieteikuma pieņemšana neuzliek BTA pienākumu noslēgt Apdrošināšanas līgumu.

Apdrošināšanas polise – dokuments, kas apliecina Apdrošināšanas līguma noslēgšanu un ietver Apdrošināšanas līguma noteikumus, par kādiem Apdrošinājumaņēmējs un BTA ir vienojušies.

Apdrošināšanas prēmija – Apdrošināšanas līgumā norādītais maksājums par apdrošināšanu.

Apdrošināšanas teritorija – Apdrošināšanas līgumā norādīta teritorija, kurā radušies zaudējumi.

Apdrošinātais – Apdrošināšanas līgumā norādītā persona vai saskaņā ar Apdrošināšanas līgumu nosakāmā persona, kuras civiltiesiskā atbildība ir apdrošināta. Par Apdrošinātajiem tiek uzskatītas arī personas, par kurām Apdrošinātais ir civiltiesiski atbildīgs (Apdrošinātā nepilngadīgie bērni un citas personas par kurām Apdrošinātais ir civiltiesiski atbildīgs atbilstoši Latvijas Republikas Civillikumam).

Atlīdzības pieteikums – BTA noteiktas formas Apdrošinātā rakstisks iesniegums par saņemto Pretenziju.

BTA – AAS "BTA Baltic Insurance Company", apdrošinātājs Apdrošināšanas līguma likuma izpratnē.

Līdzapdrošinātais – Apdrošināšanas līgumā papildus Apdrošinātajam norādītā persona vai atbilstoši Apdrošināšanas līguma noteikumiem nosakāmā persona, kuras civiltiesiskā atbildība saskaņā ar Apdrošināšanas

līguma noteikumiem ir līdzapdrošināta. Uz Līdzapdrošināto attiecas visi Apdrošināšanas līguma noteikumi, ieskaitot tiesības un pienākumus, un nosacījumi, tāpat kā uz Apdrošināto.

Pagarinātais zaudējumu pieteikšanas periods – Apdrošināšanas līgumā norādīts laika periods pēc Apdrošināšanas perioda beigām. Ja Apdrošināšanas līguma darbība tiek izbeigta pirms Apdrošināšanas perioda beigām, Pagarinātais zaudējumu pieteikšanas periods sākas ar Apdrošināšanas līguma izbeigšanas brīdi.

Paziņojums par zaudējumiem – Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā paziņojums BTA saistībā ar Trešās personas vērstu Pretenziju vai tiesā iesniegto prasību par iespējamo Apdrošināšanas gadījumu vai par Prettiesisku rīcību, kas varētu būt potenciāls cēlonis Pretenzijas izvirzīšanai pret Apdrošināto.

Pretenzija – Trešās personas rakstisks iesniegums Apdrošinātajam par zaudējumu atlīdzināšanu.

Prettiesiska rīcība – Apdrošinātā darbība vai bezdarbība, kas radījusi zaudējumus Trešajām personām.

Trešā persona – persona, kurai nodarīti zaudējumi un pienākas Apdrošināšanas atlīdzība saskaņā ar Apdrošināšanas līgumu.

1. APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS UN ATLĪDZINĀMIE ZAUDĒJUMI

1.1. Apdrošināšanas objekts – Apdrošinātā civiltiesiskā atbildība par tā Prettiesiskas rīcības rezultātā Trešajai personai nodarītiem zaudējumiem.

1.1.1. Saskaņā ar Apdrošināšanas līgumu tiek apdrošinātas tikai tās apdrošināšanas aizsardzības, kuras ir norādītas Polise. Var tikt apdrošinātas šādas apdrošināšanas aizsardzības:

1.1.1.1. Vispārējā civiltiesiskā atbildība – tiek nodrošināta apdrošināšana Apdrošinātajam kā privātpersonai, kura neveic saimniecisko darbību, izņemot šī punkta 1.1.1.2.-1.1.1.4. apakšpunktos minēto;

1.1.1.2. Privātipašuma īpašnieka/ irnieka civiltiesiskā atbildība – tiek nodrošināta apdrošināšana par Apdrošinātajam piederoša, irēta vai izirēta nekustamā īpašuma izmantošanu vai pārvaldīšanu vai izmantošanu mērķiem, kas nav saistīti ar saimnieciskās darbības veikšanu;

1.1.1.3. Būvētāja – būvdarbu veicēja civiltiesiskā atbildība – tiek nodrošināta apdrošināšana Apdrošinātajam savām vajadzībām organizējot būvdarbus vai piedaloties tajos;

1.1.1.4. Praktikanta civiltiesiskā atbildība – tiek nodrošināta apdrošināšana Apdrošinātajam kā praktikantam mācību prakses laikā vai kā privātpersonai, piedaloties pieredzes apmaiņas vai izglītības programmā.

1.2. Atlīdzināmie zaudējumi – saskaņā ar noslēgto Apdrošināšanas līgumu tiek atlīdzināti šādi zaudējumi:

1.2.1. Zaudējumi saistībā ar Trešās personas veselībai nodarīto kaitējumu:

1.2.1.1. Trešās personas ārstniecība – zaudējumi saistībā ar Trešās personas ārstniecību (par Trešās personas nogādāšanu, ievietošanu un uzturēšanu ārstniecības iestādē, par diagnostiku, ārstēšanu un rehabilitāciju, par personas kopšanu, par ārstniecības līdzekļu un ārstnieciskā uztura iegādi, par ārstēšanas mājās apstākļos, ieskaitot ceļa izdevumus, kas radušies, apmeklējot ārstniecības iestādi), kā arī protezēšanu, endoprotezēšanu un tehnisko palīgīdzekļu iegādi vai nomu;

1.2.1.2. Pārejoša darbnespēja – zaudējumi saistībā ar Trešās personas pārejošu darbnespēju:

- Trešās personas nesaņemtie ienākumi par ārstniecības personas apliecināto darbnespējas laiku – naudas summa, ko veido darba tiesiskās attiecības regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā aprēķināta Trešās personas vidējā izpeļņa par ārstniecības personas apliecināto darbnespējas laiku, no kuras atskaitīti pēc veselības kaitējuma nodarīšanas Trešajai personai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā piešķirtie pabalsti un kompensācijas;
- Cietušās Trešās personas darba devējam radušies zaudējumi izmaksātās slimības naudas apmērā par pārejošas darbnespējas laiku, kuru apliecina darbnespējas lapa, un samaksātais iedzīvotāju ienākuma nodoklis un sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas pārejošas darbnespējas laikā.

1.2.1.3. Darbspējas zudums – zaudējumi saistībā ar Trešās personas darbspējas zaudējumu:

- Trešās personas ienākumu starpība, ko nosaka, no "Pārejoša darbnespēja" minētajā kārtībā aprēķinātajiem nesaņemtajiem ienākumiem atskaitot saņemtos darba ienākumus (ja tādi ir) un no valsts sociālās apdrošināšanas budžeta piešķirtās pensijas un no valsts un pašvaldību budžeta saņemtos pabalstus;
- Trešās personas, kura ir augstākās izglītības iestādes pilna laika students un darbspēju zaudējuma dēļ nevar turpināt pilna laika studijas, zaudējumi starpības apmērā starp maksu par nepilna laika studijām akreditētā augstākās izglītības

iestādē un maksu, kura būtu jāmaksā par pilna laika studijām akreditētā augstākās izglītības iestādē, ja maksa par nepilna laika studijām akreditētā augstākās izglītības iestādē ir lielāka par maksu, kura būtu jāmaksā par pilna laika studijām akreditētā augstākās izglītības iestādē;

- Trešās personas, kurai ir iespēja apgūt profesiju, lai gūtu ienākumus no darba, kas ir savienojams ar tās pašreizējo veselības stāvokli, zaudējumi mācību maksas un citu ar profesionālās izglītības apguvi saistīto saprātīgo izdevumu apmērā Trešās personas dzīvesvietas valstī.

1.2.2. Zaudējumi saistībā ar personas nāvi:

1.2.2.1. Apbedīšana – faktiski iztērētie un ar dokumentiem pierādītie saprātīgie apbedīšanas izdevumi. Tiesības saņemt zaudējumu atlīdzību par Trešās personas apbedīšanu ir personai, kura uzņēmusies apbedīšanu un ir uzrādījusi miršanas apliecību, kā arī iesniegusi dokumentus, kas apliecina apbedīšanas faktu;

1.2.2.2. No Trešās personas nāves izrietošie zaudējumi – Trešās personas apgādājamo zaudējumi par nesaņemto ienākumu daļu, kura pienācās katram apgādājamam Trešajai personai dzīvai esot, un no kuras atskaita apgādājamam piešķirtās apgādnieka zaudējuma pensijas apmēru. Par apgādājamiem tiek uzskatīti:

- Trešās personas bērni (arī adoptētie) līdz pilngadības sasniegšanai vai kamēr viņi mācās vidējās izglītības iestādē vai ir augstākās izglītības iestādes pilna laika studenti, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecumam, kā arī neatkarīgi no vecuma, ja viņi pirms pilngadības sasniegšanas ir kļuvuši par invalīdiem;
- Trešās personas brāļi, māsas un mazbērni, ja viņi ir jaunāki par 18 gadiem un viņiem nav citu darbspējīgu apgādnieku vai kamēr viņi mācās vidējās izglītības iestādē vai ir augstākās izglītības iestādes pilna laika studenti, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecumam, kā arī neatkarīgi no vecuma, ja viņiem nav citu darbspējīgu apgādnieku un viņi pirms pilngadības sasniegšanas kļuvuši par invalīdiem;
- citi Trešās personas apgādībā bijušie ģimenes locekļi, kuri par tādiem uzskatāmi saskaņā ar Latvijas Republikas likumu "Par valsts pensijām".

1.2.3. Nemantiskais kaitējums (morālais kaitējums) – zaudējumi saistībā ar sāpēm un garīgām ciešanām par:

- cietušās personas traumu;
- cietušās personas sakropļojumu, invaliditāti;
- apgādnieka, apgādājamā vai laulātā nāvi;
- apgādnieka, apgādājamā vai laulātā 1.grupas invaliditāti.

Apdrošināšanas atlīdzība par nemantiskais kaitējums tiek izmaksāta bez tiesas nolēmuma, ja to apmērs nepārsniedz Ministru kabineta noteikumus Nr. 340 "Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem" vai tos aizvietojošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā aprēķināto apmēru.

Gadījumā, ja Trešā persona vēlas saņemt Apdrošināšanas atlīdzību par nemantisko kaitējumu, kas pārsniedz saskaņā ar iepriekš minētajiem normatīvajiem aktiem aprēķināmo atlīdzības apmēru, tad šie zaudējumi tiek atlīdzināti tiesas noteiktajā apmērā, bet nepārsniedzot Apdrošināšanas līgumā norādītos atbildības limitus.

1.2.4. Zaudējumi saistībā ar mantas bojājumiem – zaudējumi saistībā ar mantas atjaunošanu tādā stāvoklī, kādā tā bija tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma.

1.2.5. Zaudējumi saistībā ar mantas pilnīgu bojāeju (ja manta vairs nav atjaunojama vai arī tās atjaunošanas izmaksas ir lielākas par 70% no mantas faktiskās vērtības tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma) – zaudējumi mantas faktiskās vērtības apjomā, kāda tai bija tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma, ievērojot turpmāko:

- gadījumā, ja mantas atliekas netiek nodotas BTA, tad BTA zaudējumus aprēķina tādā apmērā, kas atbilst starpībai starp mantas faktisko vērtību tieši pirms un pēc Apdrošināšanas gadījuma;
- gadījumā, ja mantas atliekas tiek nodotas BTA, tad BTA zaudējumus aprēķina tādā apmērā, kas atbilst mantas faktiskajai vērtībai tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma.

1.2.6. No mantas bojājuma izrietošie zaudējumi – zaudējumi, kas radušies mantas bojājuma rezultātā, tās izmantošanas neiespējamības dēļ. Tiek atlīdzināti visi ekonomiski pamatotie un pierādāmie zaudējumi, kuru cēlonis ir mantas bojājums, līdz brīdim, kad mantas bojājums ir novērsts vai, ja tas ir ekonomiski pamatotāk, tiek kompensēti izdevumi par tādu apstākļu nodrošināšanu, lai no mantas bojājuma izrietoši zaudējumi papildus nerastos.

1.2.7. Izdevumi par pēkšņu un neparedzētu vides piesārņojumu – tiešie zaudējumi, kas radušies no nejaušas, identificējamās (var noteikt piesārņojošo vielu noplūdes, izmetes, izkaisīšanas vai

izkliešanas laiku un izcelšanās vietu), bez iepriekšējā nodoma notikušas piesārņojošo vielu noplūdes, izmetes, izkaisīšanas vai izkliešanas, par kuru Apdrošinātais ir uzzinājis 72 stundu laikā, sākot no notikuma brīža, ar nosacījumu ka Apdrošinātais iesniedzis Paziņojumu par zaudējumiem ne vēlāk kā 7 dienu laikā pēc notikuma brīža.

Ar piesārņojošām vielām tiek saprasti jebkādi cieti, šķidri, gāzveidīgi vai termiski kairinātāji vai sārnotāji (t.sk., bet neaprobežojoties ar dūmiem, tvaiku, sodrējiem, putām, skābēm, sārmiem, ķīmikālijām, kā arī materiāliem, no kuriem ir jāatbrīvojas vai kurus ir jāpārstrādā atkārtotai izmantošanai, ko jāpārtaisa vai jāutilizē, vai no kuriem atbrīvojas, kā arī materiāliem, kurus pārstrādā atkārtotai izmantošanai, pārtaisa vai utilizē).

Tiek atlīdzināti zaudējumi saistībā ar nepieciešamo un praktiski iespējamo pasākumu īstenošanu situācijas pārvaldīšanai vidē nonākušo piesārņojošo vielu norobežošanai un savākšanai, un citu kaitējumu izraisīto faktoru novēršanai, lai ierobežotu vai nepieļautu turpmāku kaitējumu videi (kas izriet no jau notikušā vides piesārņojuma gadījuma) un nelabvēlīgu ietekmi uz cilvēku veselību vai ar dabas resursu saistīto funkciju pasliktināšanos.

- 1.2.8.** Glābšanas izdevumi – saprātīgie minimālie izdevumi saistībā ar neatliekamām zaudējumu novēršanas vai samazināšanas pasākumiem, pat tajos gadījumos, ja šie pasākumi nav bijuši sekmīgi.
- 1.2.9.** Ekspertīzes izdevumi – ar BTA iepriekš saskaņoti izdevumi par ekspertīzes veikšanu, kas nepieciešama Apdrošināšanas gadījuma apstākļu noskaidrošanai vai radušos zaudējumu apmēra noteikšanai.
- 1.2.10.** Juridiskie izdevumi – ar BTA iepriekš saskaņoti izdevumi par juridiska rakstura pakalpojumiem, izšķirot ar Prettiesisku rīcību saistītu strīdu starp Apdrošināto un Trešo personu ārpus tiesas kārtībā vai tiesā.
- 1.2.11.** Tiesas un ar lietas vešanu saistītie izdevumi:
  - 1.2.11.1.** Tiesas izdevumi – tiesas piespriestās valsts un kancelejas nodevas, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, t.sk., bet neaprobežojoties ar tiesas dokumentu apstrādes un prasības nodrošināšanu saistītajiem izdevumiem, lieciniekiem un ekspertiem izmaksājamajām summām;
  - 1.2.11.2.** Advokātu pakalpojumi – tiesas piesprieštie advokāta un juridiskās palīdzības pakalpojumu izdevumi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30% no prasījumu par Apdrošināšanas gadījumu apmierinātās daļas;
  - 1.2.11.3.** Citi ar lietas vešanu saistītie izdevumi – tiesas piesprieštie izdevumi saistībā ar ierašanos tiesas sēdē, kā arī sakarā ar pušu vai to pārstāvju klātbūtni vai piedalīšanos pierādījumu iegūšanā, izdevumi sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu, tulka izdevumi.

2. ATBILDĪBAS LIMITS UN PAŠRISKS

- 2.1.** Slēdzot Apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājuma ņēmējs un BTA vienojas par Atbildības limitu par vienu apdrošināšanas gadījumu, Atbildības limitu par apdrošināšanas periodu kopā un Apakšlimitiem.
- 2.2.** Apdrošināšanas periodā Apdrošinājuma ņēmējs un BTA var vienoties par Atbildības limita par vienu apdrošināšanas gadījumu, Atbildības limita par apdrošināšanas periodu kopā vai Apakšlimita palielināšanu vai samazināšanu.
- 2.3. Atbildības limits par apdrošināšanas periodu kopā** – maksimālā Apdrošināšanas atlīdzība, kas var tikt izmaksāta saskaņā ar Apdrošināšanas līgumu.

Pēc Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas Atbildības limits par apdrošināšanas periodu kopā samazinās par izmaksātās Apdrošināšanas atlīdzības apmēru.

Atbildības limits par apdrošināšanas periodu kopā var tikt atjaunots, par to noslēdzot atbilstošu Apdrošināšanas līguma pielikumu. Par atbildības limita atjaunošanu sākotnējā apmērā var tikt aprēķināta papildu Apdrošināšanas prēmija.
- 2.4. Atbildības limits par vienu apdrošināšanas gadījumu** – maksimālā Apdrošināšanas atlīdzība viena Apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumu atlīdzināšanai.

Atbildības limits par vienu apdrošināšanas gadījumu nevar pārsniegt Atbildības limitu par apdrošināšanas periodu kopā, t.sk., ievērojot atbildības limita samazināšanos pēc Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas.
- 2.5. Apakšlimits** – maksimālā Apdrošināšanas atlīdzība noteikta veida Atlīdzināmo zaudējumu atlīdzināšanai.

Ja Apdrošināšanas līgumā nav noteikts Apakšlimits, tad visa veida zaudējumi tiek atlīdzināti, ievērojot Atbildības limitu par apdrošināšanas periodu kopā un Atbildības limitu par vienu apdrošināšanas gadījumu.
- 2.6. Pašrisks** – Apdrošināšanas līgumā norādītā zaudējumu daļa, kuru, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, BTA neatlīdzina.

Apdrošināšanas līgumā var būt noteikti atšķirīgi Pašriski dažādiem Atlīdzināmajiem zaudējumiem, bet, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, kurā Trešā persona cietusi dažāda veida zaudējumus (piemēram, Zaudējumus saistībā ar Trešās personas veselībai nodarīto kaitējumu un Zaudējumus saistībā ar mantas

bojājumiem) katram zaudējumu veidam tiek piemērots Apdrošināšanas līgumā tam norādītais Pašrisks. Pašrisks par Apdrošināšanas gadījumu nevar pārsniegt lielāko no Pašriskiem par zaudējumiem, kas radušies Apdrošināšanas gadījuma rezultātā.

3. ZAUDĒJUMU ATLĪDZINĀŠANAS PAMATPRINCIPS

- 3.1.** Lai BTA veiktu Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, jāiestājas visiem zemāk minētajiem priekšnosacījumiem:
- 3.1.1.** Atlīdzināmie zaudējumi radušies Apdrošināšanas perioda laikā;
  - 3.1.2.** Atlīdzināmie zaudējumi radušies Apdrošināšanas teritorijā;
  - 3.1.3.** Pretenzija pirmo reizi iesniegta Apdrošināšanas perioda laikā vai Pagarinātā zaudējumu pieteikšanas perioda laikā;
  - 3.1.4.** Paziņojums par zaudējumiem un Atlīdzības pieteikums iesniegts Apdrošināšanas perioda laikā vai Pagarinātā zaudējumu pieteikšanas perioda laikā.
- 3.2.** Apdrošināšanas atlīdzību BTA izmaksā saskaņā ar tā Apdrošināšanas līguma noteikumiem, kura Apdrošināšanas perioda laikā Trešajai personai radušies Atlīdzināmie zaudējumi, ja ir iestājušies pārējie šo noteikumu 3.1. punktā minētie priekšnosacījumi.
- 3.3.** BTA izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību pēc kompensācijas principa tādā apmērā, kas atbilst minimālajiem nepieciešamajiem izdevumiem, lai atlīdzinātu zaudējumus, par kuriem izmaksājama Apdrošināšanas atlīdzība saskaņā ar noslēgto Apdrošināšanas līgumu, nepārsniedzot Apdrošināšanas līgumā norādītos atbildības limitus un Apakšlimitus un ieturot Apdrošināšanas līgumā norādīto Pašrisku.

4. IZNĒMUMI

- 4.1. Apdrošināšanas izņēmumi** – par Apdrošināšanas gadījumu netiek uzskatīts un netiek atlīdzināti:
- 4.1.1. Apreibinošu vielu klātbūtne organismā** – zaudējumi, ko izraisījusi Apdrošinātā Prettiesiska rīcība Apdrošinātajam esot alkohola, narkotisko, psihotoksisko, psihotropo vai citu apreibinošu vielu reibumā vai, ja Apdrošinātā organismā konstatēta alkohola, narkotisko, psihotoksisko, psihotropo vai citu apreibinošu vielu klātbūtne;
  - 4.1.2. Atkārtoti zaudējumi** – zaudējumi, kas atkārtoti radušies viena un tā paša iemesla dēļ, kas jau iepriekš tajā pašā vietā radījis zaudējumus, kurus BTA atlīdzinājusi;
  - 4.1.3. Atklāti uguns avoti** – zaudējumi, kas radušies, izmantojot pirotehniku vai citus nekontrolējami lidojošus atklātas uguns avotus;
  - 4.1.4. Bez atļaujām veikti darbi** – zaudējumi, kurus izraisījuši darbi, ja to veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem vai uzliktajiem apgrūtinājumiem ir nepieciešama saskaņošana, bet tā nav veikta (būvatļauja, rakšanas darbu atļauja, saskaņojums par darbu veikšanu apgrūtinātā teritorijā, ciršanas atļauja u.tml.);
  - 4.1.5. Dzīvnieki** – lauksaimniecības, sporta, darba, atrakciju, izmēģinājumu dzīvnieku vai savvaļas sugu dzīvnieku izraisīti zaudējumi.
Tomēr tiek atlīdzināti zaudējumi, ko izraisījuši mājas (istabas) dzīvnieki;
  - 4.1.6. Finansiāli zaudējumi** – zaudējumi, kas nav saistīti ar Trešās personas veselībai vai dzīvībai nodarīto kaitējumu, bojātas mantas atjaunošanu vai bojā gājušas mantas aizvietošanu ar citu;
  - 4.1.7. Ieroči** – zaudējumi, kas radušies no ieroču, municijas, to sastāvdaļu un speciālo līdzekļu (ķīmiskās vielas, priekšmeti vai mehānismi, kas paredzēti pašaizsardzībai vai sabiedriskās kārtības nodrošināšanai, bet nav ieroči) glabāšanas, nēsāšanas, realizēšanas, izmantošanas vai pielietošanas;
  - 4.1.8. Ilgstošu apstākļu iedarbība** – zaudējumi, kas radušies tādu procesu rezultātā, kuriem ir ilgstošs, progresējošs vai uzkrājošs raksturs (piemēram, pelējums, puve, korozija, putekli, sodrēji, kvēpi, smakas, nodilums vai nolietojums);
  - 4.1.9. Informācijas tehnoloģiju drošības incidents** – zaudējumi, kas radušies no Kibertelpā notikuša vai draudoša Informācijas tehnoloģiju drošības incidenta.
Kibertelpa ir interaktīva vide, kura ietver lietotājus, tīklus, skaitļošanas tehnoloģijas, programmatūru, procesus, pārsūtītas jeb uzglabātas informācijas kopumu, lietojumprogrammas, pakalpojumus un sistēmas, kas ir savienotas tieši vai netieši, izmantojot internetu, telekomunikācijas vai datortīklus, un kurā mijiedarbojas tās lietotāji. Kibertelpai nav fizisko robežu.
Informācijas tehnoloģijas ir tehnoloģijas, kuras tām paredzēto uzdevumu izpildei veic informācijas elektronisko apstrādi, t.sk., izveidošanu, dzēšanu, glabāšanu, attēlošanu vai pārsūtīšanu.
Informācijas tehnoloģiju drošības incidents ir kaitīgs notikums vai nodarījums, kura rezultātā tiek apdraudēta informācijas tehnoloģiju integritāte, pieejamība vai konfidencialitāte;
  - 4.1.10. Infekcija** – zaudējumi saistībā ar jebkāda veida organismu inficēšanos ar vīrusiem vai patogēniem;
  - 4.1.11. Izdevumi saistībā ar saimnieciskās darbības pārtraukumu** – Trešās personas nesaņemtie ienākumi, negūtā peļņa, tekošie (neatliekamie) izdevumi, darba samaksa, nodokļu un nodevu maksājumi;

- 4.1.12. Īpašuma izmantošanas tiesību pārkāpums** – zaudējumi, kas izriet no prettiesiskas jebkāda veida īpašuma vai informācijas izmantošanas (t.sk., bet neaprobežojoties ar nekustamo vai kustamo īpašumu, lietojumprogrammām, intelektuālo īpašumu, patentu, autortiesību, reģistrēto preču zīmju, komercnoslēpumu izpaušanas vai konkurences tiesību pārkāpšanas);
- 4.1.13. Kaitīgas vielas** – zaudējumi, kas radušies no sprādzienbīstamām vielām vai maisījumiem, uzliesmojošām gāzēm, šķidrumiem vai cietām vielām, toksiskām vielām, mutagēnām vielām, kancerogēnām vielām vai noturīgiem organiskiem piesārņotājiem;
- 4.1.14. Karš** – zaudējumi, kuru rašanās ir saistīta ar jebkādu vardarbības izpausmi, t.sk., bet neaprobežojoties ar karu, iebrukumu, okupāciju, aneksiju, ārvalsts naidīgu aktu (ar vai bez pierādījumiem par ārvalsts iesaisti šādā aktā), karadarbību vai karam pielīdzināmu operāciju (ar vai bez kara pieteikšanas); pilsoņu karu, dumpi, streiku, sacelšanos, nemieriem, revolūciju, militāras vai uzurpētas varas sacelšanos, kara stāvokli vai ar to saistītu laupīšanu vai marodierismu, vardarbību, vandālismu, sabotāžu; streiku, lokautu, sabiedriskās kārtības traucēšanu mērogā, kas pielīdzināms tautas sacelšanās vai dumpim; mantas konfiskāciju, nacionalizāciju, atsavināšanu, rekvizīciju, sagraušanu vai iznīcināšanu, ja to radījusi vai sankcionējusi juridiski vai faktiski atzīta valsts, vai starptautiski neatzīts ārvalstu spēks, neatkarīgi no tā, vai tas ir likumīgi, vai nē; citiem politiskiem riskiem, t.sk. netiek atlīdzināti arī jebkādi zaudējumi vai izdevumi, kas tieši vai netieši radušies saistībā ar jebkādiem iepriekš minēto notikumu novēršanas pasākumiem;
- 4.1.15. Līgumiskā atbildība** – zaudējumi, kuru atlīdzināšanu Apdrošinātais uzņēmis saskaņā ar līgumu vai citu vienošanos, ja šādu zaudējumu atlīdzināšanas pienākums nebūtu attiecināms uz Apdrošināto arī bez šāda līguma vai vienošanās, kā arī netiek atlīdzinātas nekādas soda sankcijas par līguma vai vienošanās nepildīšanu vai nepilnīgu pildīšanu (līgumsodi, nokavējuma naudas vai citas līdzīgas sankcijas);
- 4.1.16. Ļauns nolūks** – zaudējumi, kas radušies Trešās personas, Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā vai to nolīgto pakalpojumu sniedzēju ļauna nolūka, tas ir tīšas rīcības ar mērķi nodarīt kaitējumu, rezultātā vai tādas vainas pakāpes rezultātā, kas zaudējumu atlīdzības un citu civiltiesisko seku ziņā ir pielīdzināma ļaunam nolūkam;
- 4.1.17. Nekustamā īpašuma pārvaldīšana** – zaudējumi, kas izriet no tāda nekustamā īpašuma pārvaldīšanas, kura adreses nav norādītas Apdrošināšanas līgumā;
- 4.1.18. Nemantiskais kaitējums** – zaudējumi, kas radušies tāda Trešās personas nemantisko tiesību vai nemantiskā labuma aizskāruma rezultātā, kas nav radies no sāpēm un garīgām ciešanām par cietušās personas traumu, sakropļojumu, invaliditāti vai nāvi;
- 4.1.19. Piesārņojums** – zaudējumi saistībā ar kaitējumu ekoloģijai, bioloģiskai daudzveidībai vai zaudējumi par vides piesārņojumu, kas nav pēkšņs un neparedzēts (nav iespējams noteikt piesārņojošo vielu noplūdes, izmetes, izkaisīšanas vai izklīdēšanas laiku vai izcelšanās vietu);
- 4.1.20. Plaisas** – zaudējumi saistībā ar plaisām būvē vai atsevišķos tās konstruktīvajos elementos;
- 4.1.21. Saistītās personas** – zaudējumi, kas radušies:
- Apdrošinājuma ņēmējam, Apdrošinātajam, Līdzapdrošinātajiem;
  - šī punkta a) apakšpunktā minēto personu radniekiem līdz trešajai pakāpei, laulātajam, ar viņām svainībā esošajām personām līdz otrajai pakāpei;
  - personām, ar kurām šī punkta a) un b) apakšpunktos minētajām personām ir kopīga mājsaimniecība;
  - šī punkta a) apakšpunktā minētajām personām (vai to radniekiem līdz trešajai pakāpei, vai laulātajam, vai ar šo personu svainībā esošajiem līdz otrajai pakāpei) tieši vai pastarpināti pieder vairāk nekā 50% no komercsabiedrības pamatkapitāla vai daļu vērtības vai kooperatīvās sabiedrības paju vērtības vai ar līgumu vai citādi ir nodrošināta izšķiroša ietekme komercsabiedrībā vai kooperatīvajā sabiedrībā;
- 4.1.22. Savstarpējā atbildība** – zaudējumi, ko Apdrošinātais nodarījis Līdzapdrošinātajam vai otrādi;
- 4.1.23. Soda sankcijas** – soda naudas, pārmācošas vai represīvas sankcijas un citi līdzīgi maksājumi, kuru samaksas pienākums izriet no normatīvajiem aktiem;
- 4.1.24. Terorisms** – zaudējumi, kuru rašanās ir saistīta ar jebkādu terorisma izpausmi, t.sk., bet neaprobežojoties ar teroristisku aktu (akts, kas izpaužas kā spēka un vardarbības pielietošana, vai draudiem to pielietot no jebkuras personas vai personu grupas puses, kas rīkojas vienatnē vai saistībā ar kādu organizāciju vai valdību, vai tās vārdā, kas tiek darīts politisko, reliģisko, ideoloģisko vai etnisko iemeslu dēļ un, kas sevī iekļauj nodomu ietekmēt valdību vai turēt briesmās sabiedrību vai kādu tās daļu), kā arī netiek atlīdzināti arī zaudējumi, kas radušies saistībā ar teroristiska akta novēršanas pasākumiem;

4.1.25. Transportlīdzekļu izmantošana – zaudējumi, kas radušies no mehānisko sauszemes transportlīdzekļu (t.sk. elektroskrejriteņu), dzelzceļa transportlīdzekļu, sliežu transportlīdzekļu, kuģošanas līdzekļu, gaisa kuģu (t.sk. bezpilota gaisa kuģu), kosmosa kuģu un to papildaprīkojuma vai piekabju izmantošanas.

Tomēr tiek atlīdzināti zaudējumi, kas radušies izmantojot transportlīdzekļus vai inventāru, kas paredzēts braukšanai pa sauszemi vai ūdeni, izmantojot uz tā vai tajā esošā cilvēka muskuļu spēku (tajā skaitā, bet neaprobežojoties ar velosipēdiem, laivām, vēja dēļiem un tamlīdzīgi), kā arī zaudējumi, kas radušies izmantojot tādus sauszemes mehāniskos transportlīdzekļus (t.sk. elektroskrejriteņus), kuru maksimālais ātrums nepārsniedz 25 km/h;

4.1.26. Uzticētais īpašums – zaudējumi, kas radušies saistībā ar Apdrošinātajam lietošanā, turējumā, valdījumā, gādībā, uzraudzībā vai glabājumā nodotas mantas bojājumu.

Tomēr tiek atlīdzināti zaudējumi, kas nodarīti īstermiņa nomā paņemtiem transportlīdzekļiem vai sporta vai atpūtas inventāram (piemēram, velosipēdiem, laivām, vēja dēļiem, sauszemes mehāniskajiem transportlīdzekļiem (t.sk. elektroskrejriteņiem), kuru maksimālais ātrums nepārsniedz 25 km/h, un tamlīdzīgi);

4.1.27. Saimnieciskā darbība vai profesionālie pakalpojumi – zaudējumi, kas radušies no Apdrošinātā izgatavota vai pārdota produkta, sniegtiem jebkāda veida pakalpojumiem vai konsultācijām par atlīdzību vai bez tās.

5. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA, APDROŠINĀTĀ UN BTA RĪCĪBA, PIENĀKUMI UN TIESĪBAS, IESTĀJOTIES IESPĒJAMAM APDROŠINĀŠANAS GADĪJUMAM

5.1. Apdrošinājuma ņēmēja un Apdrošinātā pienākums, pieļaujot Prettiesisku rīcību vai iestājoties iespējamam Apdrošināšanas gadījumam, ir:

5.1.1. nekavējoties, tiklīdz tas ir kļuvis iespējams, sniegt Paziņojumu par zaudējumiem BTA;

5.1.2. saskaņojot ar BTA, veikt visus iespējamus saprātīgos pasākumus, lai novērstu vai samazinātu radušos vai iespējamus zaudējumus, kas varētu būt par pamatu Trešo personu Pretenzijām. Gadījumā, ja no Apdrošinājuma ņēmēja un Apdrošinātā neatkarīgu iemeslu dēļ nav iespējams paziņot BTA par nepieciešamību veikt neatliekamus pasākumus, kas varētu novērst vai samazināt iespējamus vai radušos zaudējumus, Apdrošinājuma ņēmējam vai Apdrošinātajam neatliekamie pasākumi iespējamo vai radušos zaudējumu novēršanai vai samazināšanai ir jāveic bez saskaņošanas ar BTA;

5.1.3. uzreiz pēc saņemšanas iesniegt BTA visus ar prasību par zaudējumu atlīdzību saistītos no Trešajām personām saņemtos dokumentus (prasības, pavēstes un uzaicinājumus ierasties tiesā vai piedalīties tiesas procesā u.c.), kā arī iesniegt BTA visu pieejamo informāciju un BTA pieprasīto dokumentāciju, kas ļauj spriest par nodarīto zaudējumu iemesliem, raksturu un apmēriem;

5.1.4. tādā mērā, kādā tas iespējams, nodrošināt BTA piedalīšanos zaudējumu iemeslu un apmēra noteikšanā;

5.1.5. pēc BTA pieprasījuma pilnvarot BTA nepieciešamo dokumentu vai to kopiju iegūšanai un Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā interešu pārstāvēšanai tiesā vai citās instancēs;

5.1.6. piedalīties procesuālās izmeklēšanas darbībās un tiesas procesā, kas saistīts ar Trešās personas prasību pret Apdrošināto par tā Prettiesiskas rīcības rezultātā nodarītajiem zaudējumiem. Ja Apdrošinātā ļauns nolūks vai rupja neuzmanība ir bijusi par iemeslu tam, lai nepiedalītos procesuālās izmeklēšanas darbībās vai tiesas procesā, Apdrošinātais atlīdzina BTA šīs darbības vai bezdarbības izraisītos zaudējumus.

5.2. BTA var atteikties izmaksāt Apdrošināšanas atlīdzību un vienpusēji izbeigt Apdrošināšanas līgumu, neatmaksājot Apdrošināšanas prēmiju, ja Apdrošinātais ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ nav izpildījis kādu no 5.1. punktā minētajām darbībām. Minētās sekas par 5.1.6. punktā minēto darbību neizpildi iestājas gadījumā, ja Apdrošinātā darbības rezultātā nav iespējams pilnīgi noskaidrot negadījuma apstākļus, kas bija par pamatu Trešās personas prasībai vai veikt nepieciešamās procesuālās darbības, lai pamatoti noraidītu Trešās personas prasību.

5.3. Apdrošinājuma ņēmējam un Apdrošinātajam ir pienākums pēc BTA pieprasījuma informāciju iesniegt rakstveidā, t.i., papīra formātā pašrocīgi parakstītu vai elektroniskā dokumenta formā, parakstītu ar drošu elektronisko parakstu.

5.4. BTA ir tiesības, bet nav pienākuma pārņemt un Apdrošinātā vārdā izskatīt un kārtot jebkuru Pretenziju, vai noslēgt mierizlīgumu jebkurā tās izskatīšanas stadijā vai instancē, kā arī celt prasību un pārstāvēt Apdrošinātā intereses tiesā. BTA ir rīcības brīvība, izvēloties prasību kārtošanas veidu un stratēģiju, bet Apdrošinājuma ņēmēja un Apdrošinātā pienākums ir sniegt BTA visu nepieciešamo informāciju vai palīdzību šo procesu kārtošanā.

5.5. BTA ir tiesības jebkurā Trešās personas Pretenzijas izskatīšanas stadijā ieteikt Apdrošinātajam vai tās pilnvarotajām personām par noteiktu naudas summu noregulēt attiecīgo Pretenziju. Gadījumā, ja

Apdrošinātais, pretēji BTA ieteikumam atsakās no Trešās personas pretenziju nokārtošanas par BTA ieteikto naudas summu, BTA ir tiesīga izmaksāt Apdrošināšanas atlīdzību tikai naudas summas, par kuru tā ieteica noregulēt Pretenziju, apmērā.

6. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS IZMAKSAS KĀRTĪBA

- 6.1.** Lai BTA varētu izskatīt iespējamo Apdrošināšanas gadījumu un veikt Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, Apdrošinātajam BTA jāiesniedz šādi dokumenti:
  - 6.1.1.** Apdrošinātā aizpildīts Atlīdzības pieteikums;
  - 6.1.2.** Trešās personas Pretenzija;
  - 6.1.3.** visi no Trešās personas saņemtie dokumenti saistībā ar iespējamo Apdrošināšanas gadījumu;
  - 6.1.4.** citi dokumenti, piemēram:
    - 6.1.4.1.** kas pamato Apdrošinātā atbildību vai attaisno Apdrošināto;
    - 6.1.4.2.** kas izskaidro zaudējumu cēloni (Apdrošinātā paskaidrojumi, neatkarīgu ekspertu atzinumi, kompetentu iestāžu izziņas u.tml.);
    - 6.1.4.3.** kas pamato Apdrošinātā Prettiesisko rīcību;
    - 6.1.4.4.** kas fiksē zaudējumu faktu (fotofiksācija, negadījuma vietas apsekošanas akti, eksperta atzinumi u.tml.);
    - 6.1.4.5.** kas pamato zaudējumu apmēru un to samazināšanas vai novēršanas izmaksas (tāmes, rēķini, čeki vai citi zaudējumu apmēru vai pakalpojumu izmaksas pamatojoši dokumenti).
- 6.2.** Apdrošinājumaņēmējs vai Apdrošinātais nodrošina BTA ar visu BTA pieprasīto informāciju un dokumentiem, t.sk. tādiem, kas satur komercnoslēpumu vai īpašas kategorijas personas datus, ja vien tie ir Apdrošinājumaņēmējam vai Apdrošinātajam pieejami, lai BTA varētu noteikt iespējamā Apdrošināšanas gadījuma cēloņus un nodarīto zaudējumu apmēru.
- 6.3.** Aprēķinot Apdrošināšanas atlīdzības apmēru, BTA ir tiesības to samazināt par nesamaksāto Apdrošināšanas prēmijas daļu, ja Apdrošināšanas polisē paredzēta Apdrošināšanas prēmijas samaksa pa daļām.
- 6.4.** Ja Apdrošināšanas gadījumā zaudējumi ir nodarīti vairākām Trešajām personām un zaudējumu apmērs pārsniedz Atbildības limitu par vienu apdrošināšanas gadījumu vai Apakšlimitu (ja tāds noteikts), BTA izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību Pretenziju un to pamatojošo dokumentu iesniegšanas secībā līdz brīdim, kad izmaksāto Apdrošināšanas atlīdzību summa sasniedz Atbildības limitu par vienu apdrošināšanas gadījumu vai Apakšlimitu (ja tāds noteikts) apmēru.
- 6.5.** Visas ar Apdrošināšanas līgumu saistītās Apdrošināšanas atlīdzības BTA izskata Pretenziju un to pamatojošo dokumentu iesniegšanas secībā līdz brīdim, kad izmaksāto Apdrošināšanas atlīdzību summa sasniedz Atbildības limitu par apdrošināšanas periodu kopā.
- 6.6.** Ja Apdrošināšanas gadījumā konstatēta vairāku personu atbildība, BTA izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību proporcionāli Apdrošinātā atbildības pakāpei.
- 6.7.** Ja Trešās personas zaudējumus atlīdzinājušas citas personas, kuras pārņēmušas Trešās personas prasījuma tiesības pret Apdrošināto uz jebkāda pamata (piemēram, subrogācija, cesija), BTA izskata Apdrošināšanas atlīdzību tādā pašā kārtībā kā, ja Pretenzija būtu saņemta no Trešās personas. Izdevumi, saistībā ar Trešās personas prasījumu tiesību nodošanu, netiek uzskatīti par atlīdzināmajiem zaudējumiem.
- 6.8.** Ja Apdrošinātā civiltiesiskā atbildība ir apdrošināta pie vairākiem apdrošinātājiem, BTA izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību proporcionāli Apdrošināšanas līgumos noteiktajam Atbildības limitam par vienu apdrošināšanas gadījumu vai Apakšlimitam (ja tāds noteikts). BTA un citi apdrošinātāji, pie kuriem apdrošināta Apdrošinātā civiltiesiskā atbildība, var vienoties par citu Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtību, ja tam piekrīt Trešā persona.
- 6.9.** Ja Apdrošināšanas gadījuma brīdī Apdrošinātā civiltiesiskā atbildība BTA ir apdrošināta ar vairākiem Apdrošināšanas līgumiem, kas attiecas uz Apdrošināšanas gadījumu, Apdrošināšanas līgumos norādītie atbildības limiti nesummējas un BTA izmaksātais Apdrošināšanas atlīdzības apmērs nevar pārsniegt lielāko no Atbildības limitiem par vienu apdrošināšanas gadījumu vai lielāko no Apakšlimitiem, kas norādīti attiecīgajās Apdrošināšanas polisēs.
- 6.10.** Atbildības limits netiek samazināts par pašrisku apmēru, bet pašrisks tiek ieturēts no zaudējumu apmēra.
- 6.11.** Ja BTA izmaksātās Apdrošināšanas atlīdzības sasniedz sadaļā "Atbildības limits un pašrisks" atrunātos limitus, BTA atsaka visas atvērtās un vēl noregulētās atlīdzību lietas, kā arī visus jaunus Atlīdzību pieteikumus par jau notikušajiem Apdrošināšanas gadījumiem. Ja pēc sadaļā "Atbildības limits un pašrisks" atrunāto limitu sasniegšanas Apdrošināšanas līgumam netiek noformēts pielikums par atbildības limitu palielināšanu atbilstoši šo noteikumu 2.2. punktam, Apdrošināšanas līgums uzskatāms par izbeigtu.
- 6.12.** Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta Trešajai personai. Ja Apdrošinātais ir atlīdzinājis zaudējumus Trešajai personai, tad Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta Apdrošinātajam.
- 6.13.** Tiesas un ar lietas vešanu saistīto izdevumu atlīdzināšana notiek šādā kārtībā:

- 6.13.1.** šādi izdevumi tiek atlīdzināti gadījumā, ja Trešās personas prasījums saistībā ar Prettiesisku rīcību ir apmierināts pilnīgi vai daļēji un saskaņā ar Apdrošināšanas līguma noteikumiem Prettiesiska rīcība ir atzīta par Apdrošināšanas gadījumu;
  - 6.13.2.** gadījumā ja Trešās personas prasība tiesā bijusi celta arī par tādu zaudējumu atlīdzināšanu kuru atlīdzināšanu neparedz Apdrošināšanas līgums, BTA atlīdzina Tiesas un ar lietas vešanu saistītos izdevumus proporcijā kādu sastāda ar Apdrošināšanas līgumu atlīdzināmo zaudējumu daļa no kopējās apmierinātās prasības;
  - 6.13.3.** ja Trešā persona neuztur savus prasījumus saistībā ar to, ka Apdrošinātais tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis, tad Tiesas un ar lietas vešanu saistītie izdevumi tiek atlīdzināti tikai tādā gadījumā, ja Apdrošinātais pirms lēmuma pieņemšanas par prasības apmierināšanu, to saskaņojis ar BTA;
  - 6.13.4.** ja atbildības par zaudējumu nodarīšanu neatzišana ir bijusi par pamatu tiesvedības procesa uzsākšanai un BTA nav izmaksājusi Apdrošināšanas atlīdzību, balstoties tikai uz Apdrošinātā atbildības par zaudējumu nodarīšanu neatzišanas faktu, BTA neatlīdzina Tiesas un ar lietas vešanu saistītos izdevumus arī gadījumā, ja Apdrošinātais atzinis atbildību pēc tiesvedības procesa uzsākšanas vai ja tiesa atzinusi Apdrošināto par atbildīgu par zaudējumu nodarīšanu.
- 6.14.** Lēmumu par Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu izmaksāt Apdrošināšanas atlīdzību BTA pieņem ne vēlāk kā 15 dienu laikā pēc visu BTA pieprasīto dokumentu, kas nepieciešami iespējamā apdrošināšanas gadījuma cēloņu noskaidrošanai un zaudējumu apmēra noteikšanai, saņemšanas.

7. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA STĀŠANĀS SPĒKĀ UN SPĒKĀ ESĪBA

- 7.1.** Apdrošināšanas līgumu noslēdz, pamatojoties uz BTA sagatavotu apdrošināšanas piedāvājumu, Apdrošinājuma ņēmējam un BTA vienojoties par abām pusēm pieņemamiem Apdrošināšanas līguma nosacījumiem.
- 7.2.** Apdrošināšanas piedāvājums tiek sagatavots, pamatojoties uz Apdrošināšanas pieteikumu.
- 7.3.** Noslēdzot Apdrošināšanas līgumu, BTA izsniedz Apdrošinājuma ņēmējam Apdrošināšanas polisi, kura apliecina Apdrošināšanas līguma noslēgšanu.
- 7.4.** Grozījumi noslēgtajā Apdrošināšanas līgumā tiek noformēti, sagatavojot Apdrošināšanas polises pielikumu.
- 7.5.** Ar Apdrošināšanas līgumu nodrošinātā apdrošināšana stājas spēkā Apdrošināšanas līgumā norādītā Apdrošināšanas perioda pirmās dienas plkst. 00:00, bet ne ātrāk kā ar Apdrošināšanas prēmijas vai Apdrošināšanas prēmijas pirmās daļas (ja Apdrošināšanas līgumā ir noteikta Apdrošināšanas prēmijas samaksa pa daļām) samaksas brīdī gadījumos, kad:
  - 7.5.1.** Apdrošināšanas līgumā kā Apdrošināšanas prēmijas samaksas diena ir noteikta Apdrošināšanas perioda pirmā diena;
  - 7.5.2.** Apdrošināšanas prēmijas samaksas diena ir noteikta pirms Apdrošināšanas perioda pirmās dienas.
- 7.6.** Šis nodaļas ietvaros ar terminu „Apdrošināšanas prēmija” jāsaprot:
  - 7.6.1.** Apdrošināšanas prēmija, ja Apdrošināšanas prēmijas samaksa ir noteikta ar samaksu vienā daļā;
  - 7.6.2.** Apdrošināšanas prēmijas pirmā daļa, ja Apdrošināšanas prēmijas samaksa ir noteikta ar samaksu pa daļām.
- 7.7.** Apdrošināšanas aizsardzība stājas spēkā Apdrošināšanas līgumā norādītā Apdrošināšanas perioda pirmās dienas plkst. 00:00, bet ne ātrāk kā ar Apdrošināšanas prēmijas samaksas brīdi, izņemot šo noteikumu 7.8.punktā paredzēto gadījumu.
- 7.8.** Ja puses Apdrošināšanas līgumā vienojušās, ka Apdrošināšanas prēmija jāsamaksā pēc Apdrošināšanas līgumā norādītā Apdrošināšanas perioda sākuma, tad apdrošināšanas aizsardzība stājas spēkā Apdrošināšanas perioda pirmās dienas plkst. 00:00, ar nosacījumu, ka Apdrošinājuma ņēmējs samaksās Apdrošināšanas prēmiju Apdrošināšanas līgumā noteiktajā termiņā un apmērā.
- 7.9.** Ja Apdrošināšanas prēmija ir samaksāta pēc Apdrošināšanas līgumā noteiktā samaksas termiņa un līdz Apdrošināšanas prēmijas samaksas dienai nav iestājies iespējama Apdrošināšanas gadījums, tad BTA ir tiesības pieņemt vienu no lēmumiem:
  - 7.9.1.** pieņemt ar nokavējumu samaksāto Apdrošināšanas prēmiju un šādā gadījumā Apdrošināšanas līgums ir spēkā no Apdrošināšanas perioda pirmās dienas. Par šo BTA lēmumu atsevišķs paziņojums Apdrošinājuma ņēmējam netiek nosūtīts;
  - 7.9.2.** nepieņemt ar nokavējumu samaksāto Apdrošināšanas prēmiju un šādā gadījumā Apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā. Par šo lēmumu BTA nosūtīs Apdrošinājuma ņēmējam paziņojumu un atmaksās Apdrošinājuma ņēmējam ar nokavējumu samaksāto Apdrošināšanas prēmiju.
- 7.10.** Ja Apdrošināšanas prēmija ir samaksāta vēlāk nekā iepriekšējā dienā pirms iespējamā Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, tad Apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā. Sajā gadījumā BTA nosūtīs Apdrošinājuma ņēmējam paziņojumu par Apdrošināšanas līguma spēkā neesamību un atmaksās ar nokavējumu samaksāto Apdrošināšanas prēmiju, bet minētā paziņojuma nosūtīšana un

Apdrošināšanas prēmijas atmaksa noteiktajā termiņā nav priekšnosacījums Apdrošināšanas līguma spēkā neesamībai.

7.11. Apdrošināšanas līgums ir spēkā līdz tajā norādītā Apdrošināšanas perioda pēdējās dienas plkst. 24:00, ja vien Apdrošinājuma ņēmējam un BTA vienojoties vai citu iemeslu dēļ tas nav izbeigts pirms termiņa.

8. APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJAS SAMAKSAS KĀRTĪBA

8.1. Apdrošināšanas prēmija Apdrošinājuma ņēmējam jāsamaksā Apdrošināšanas līgumā noteiktajā termiņā un apmērā.

8.2. Apdrošināšanas prēmija tiek uzskatīta par samaksātu:

8.2.1. ja Apdrošināšanas prēmija tiek maksāta skaidrā naudā – brīdī, kad Apdrošinājuma ņēmējs attiecīgo naudas summu ir iemaksājis BTA, ko apliecina iemaksas attaisnojošs dokuments;

8.2.2. ja Apdrošināšanas prēmija tiek maksāta ar bezskaidras naudas norēķinu – brīdī, kad BTA ir saņēmusi maksājumu BTA norādītajā kontā;

8.2.3. ja Apdrošināšanas prēmija tiek maksāta ar samaksu apdrošināšanas starpniekam, kuru BTA nepārprotami ir pilnvarojusi iekasēt Apdrošināšanas prēmiju – brīdī, kad Apdrošinājuma ņēmējs attiecīgo naudas summu ir iemaksājis apdrošināšanas starpniekam, ko apliecina iemaksas attaisnojošs dokuments, vai brīdī, kad apdrošināšanas starpnieks ir saņēmis maksājumu tā norādītajā kontā.

8.3. Ja Apdrošinājuma ņēmējs Apdrošināšanas prēmiju nesamaksā Apdrošināšanas līgumā noteiktajā termiņā, BTA ir tiesības pieprasīt un Apdrošinājuma ņēmēja pienākums ir maksāt BTA līgumsodu 0.1% apmērā no nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu, tomēr kopējā nokavējuma procentu summa nevar pārsniegt 10% no nesamaksātās Apdrošināšanas prēmijas summas.

9. PIENĀKUMS SNIEGT INFORMĀCIJU

9.1. Pirms Apdrošināšanas līguma noslēgšanas Apdrošinājuma ņēmējam un Apdrošinātajam ir jāsniedz BTA pilnīga un patiesa informācija par Apdrošināšanas objektu un cita informācija, ko BTA ir lūgusi sniegt, jo tā ir svarīga apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības izvērtēšanai.

9.2. Ja Apdrošināšanas līgums par tā paša Apdrošināšanas objekta apdrošināšanu tiek noslēgts atkārtoti uzreiz pēc iepriekšējā Apdrošināšanas līguma un, noslēdzot atkārtoto Apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājuma ņēmējs nenorāda, ka informācija, ko tas sniedzis, noslēdzot iepriekšējo Apdrošināšanas līgumu, ir mainījies, BTA paļausies, ka iepriekš sniegtā informācija nav mainījies.

9.3. Ja Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais nav sniedzis BTA pieprasīto informāciju vai sniedzis nepatiesu vai nepilnīgu informāciju:

9.3.1. ar vieglu neuzmanību, tad BTA ir tiesības piedāvāt Apdrošinājuma ņēmējam izdarīt grozījumus Apdrošināšanas līgumā, tai skaitā palielināt Apdrošināšanas prēmijas apmēru. Gadījumā, ja Apdrošinājuma ņēmējs piedāvājumā noteiktajā termiņā nepiekrīt piedāvātajiem Apdrošināšanas līguma grozījumiem, Apdrošināšanas līgums uzskatāms par izbeigtu ar brīdi, kad beidzies piedāvājuma termiņš, ja vien BTA piedāvājumā nav noteikts citādi;

9.3.2. ļaunā nolūkā vai pieļaujot rupju neuzmanību, tad Apdrošināšanas līgums nav spēkā no noslēgšanas brīža un iemaksāto Apdrošināšanas prēmiju BTA neatmaksā.

9.4. Apdrošinājuma ņēmējam un Apdrošinātajam nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, ir jāpaziņo BTA, ja Apdrošināšanas līguma darbības laikā ir mainījies pirms Apdrošināšanas līguma noslēgšanas sniegtā informācija.

9.5. Saņemot no Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā informāciju par izmaiņām pirms Apdrošināšanas līguma noslēgšanas sniegtajā informācijā, BTA izvērtē, vai izmaiņas ir ietekmējušas apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību un:

9.5.1. piedāvā Apdrošinājuma ņēmējam izdarīt grozījumus Apdrošināšanas līgumā. Gadījumā, ja Apdrošinājuma ņēmējs piedāvājumā noteiktajā termiņā nepiekrīt BTA piedāvātajiem Apdrošināšanas līguma grozījumiem, Apdrošināšanas līgums uzskatāms par izbeigtu ar brīdi, kad beidzies piedāvājuma termiņš, ja vien BTA piedāvājumā nav noteikts citādi;

9.5.2. izbeidz Apdrošināšanas līgumu, paziņojot par to Apdrošinājuma ņēmējam, ja izmaiņas sniegtajā informācijā ir palielinājušas apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību tiktāl, ka zinot šo informāciju Apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī, BTA nebūtu noslēgusi Apdrošināšanas līgumu.

9.6. Ja Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais nav paziņojis BTA par izmaiņām pirms Apdrošināšanas līguma noslēgšanas sniegtajā informācijā:

9.6.1. ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ, tad BTA ir tiesības neizmaksāt Apdrošināšanas atlīdzību un nekavējoties izbeigt Apdrošināšanas līgumu, neatmaksājot iemaksāto Apdrošināšanas prēmiju;

9.6.2. jo informācija par izmaiņām sniegtajā informācijā ir atklājusies tikai iestājoties Apdrošināšanas gadījumam un Apdrošinājuma ņēmējam un Apdrošinātajam pirms tam nebija zināma, tad:

- 9.6.2.1.** BTA izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību, nepārsniedzot iemaksātās apdrošināšanas prēmijas apmēru, ja BTA pierādīs, ka zinādama faktiskos apstākļus nebūtu noslēgusi Apdrošināšanas līgumu;
- 9.6.2.2.** BTA piedāvā izdarīt grozījums Apdrošināšanas līgumā vai izbeidz Apdrošināšanas līguma darbību atkarībā no tā, cik būtiski atklājušies faktiskie apstākļi palielina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību.

10. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMU NOSLĒGŠANA AR DISTANCES SAZIŅAS LĪDZEKĻU STARPNIECĪBU

- 10.1.** Apdrošināšanas līgumu var noslēgt ar distances saziņas līdzekļu starpniecību, t.i., ar pasta, interneta, elektroniskā pasta, tālruņa vai citu informācijas apmaiņas līdzekļu starpniecību.
- 10.2.** Ja Apdrošināšanas līgumu noslēdz Apdrošinājuma ņēmējs, kas ir patērētājs, tad uz šādu Apdrošināšanas līgumu tiek attiecināti Distances līguma noteikumi, kas ir publiski pieejama BTA tīmekļvietnē www.bta.lv. Distances līguma noteikumos cita starpā ir aprakstīta atteikuma tiesību, t.i., tiesību atteikties no noslēgtā Apdrošināšanas līguma, izmantošanas kārtība, tostarp pieejama iesnieguma veidlapa, kas var tikt izmantota atteikuma tiesību īstenošanai.
- 10.3.** Patērētājs ir fiziska persona, kas noslēdz Apdrošināšanas līgumu nolūkam, kurš nav saistīts ar tās saimniecisko vai profesionālo darbību.

11. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA DARBĪBAS IZBEIGŠANA

- 11.1.** Apdrošināšanas līguma darbība izbeidzas Apdrošināšanas perioda pēdējās dienas plkst. 24:00.
- 11.2.** Apdrošinājuma ņēmējam ir tiesības jebkurā laikā vienpusējā kārtā izbeigt Apdrošināšanas līguma darbību, 15 dienas iepriekš iesniedzot BTA iesniegumu. Apdrošināšanas līguma darbība tiks izbeigta iesniegumā norādītajā datumā, bet ne ātrāk kā iesnieguma saņemšanas dienā un:
- 11.2.1.** ja Apdrošināšanas līguma darbības laikā nav izmaksāta Apdrošināšanas atlīdzība un nav pieteikts iespējamais Apdrošināšanas gadījums, tad BTA atmaksā Apdrošinājuma ņēmējam iemaksātās Apdrošināšanas prēmijas daļu par katru Apdrošināšanas līguma darbības atlikušo dienu līdz Apdrošināšanas līguma termiņa beigām, ieturot ar Apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos BTA izdevumus 15% apmērā no neizmantotās Apdrošināšanas prēmijas, t.i., no Apdrošināšanas prēmijas daļas, kas atbilst neizmantotajam Apdrošināšanas līguma darbības periodam, bet ne vairāk kā no viena gada Apdrošināšanas prēmijas, ja puses nav vienojušās savādāk;
- 11.2.2.** ja Apdrošināšanas līguma darbības laikā ir izmaksāta Apdrošināšanas atlīdzība vai ir pieteikts iespējamais Apdrošināšanas gadījums, tad BTA atmaksā Apdrošinājuma ņēmējam starpību, ja tāda pastāv, starp BTA samaksātās Apdrošināšanas prēmijas summu, kas atbilst Apdrošināšanas līguma darbības atlikušajām dienām līdz Apdrošināšanas līguma termiņa beigām, un izmaksātās Apdrošināšanas atlīdzības summu, ieturot ar Apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos BTA izdevumus 15% apmērā no neizmantotās Apdrošināšanas prēmijas, t.i., no Apdrošināšanas prēmijas daļas, kas atbilst neizmantotajam Apdrošināšanas līguma darbības periodam, bet ne vairāk kā no viena gada Apdrošināšanas prēmijas, ja puses nav vienojušās savādāk.
- 11.3.** Ja Apdrošināšanas līgumā noteiktajā termiņā Apdrošināšanas prēmijas kārtējā daļa nav samaksāta pilnā apmērā, tad BTA ir tiesības, pirms tam nosūtot brīdinājumu, izbeigt Apdrošināšanas līguma darbību. Sekas, kādas iestājas Apdrošināšanas prēmijas, ja tā nav sadalīta vairākos maksājumos, vai tās pirmās daļas savlaicīgas nesamaksāšanas gadījumā, ir norādītas šo noteikumu 7. sadaļā.
- 11.4.** BTA ir tiesības pirms termiņa izbeigt Apdrošināšanas līgumu ar iespējamā Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdi, neizmaksājot Apdrošināšanas atlīdzību un neatmaksājot samaksāto Apdrošināšanas prēmiju, ja Apdrošinājuma ņēmējs, Apdrošinātais vai Līdzapdrošinātais ar ļaunu nolūku vai pieļaujot rupju neuzmanību:
- 11.4.1.** ir veicis darbības vai pieļāvis bezdarbību, kas palielina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību;
- 11.4.2.** nav nekavējoties, tiklīdz tas kļuvis iespējams, paziņojis BTA par iespējamo Apdrošināšanas gadījumu, nav veicis visus iespējamus saprātīgos pasākumus, lai samazinātu zaudējumus vai nav ievērojis BTA norādījumus, ja tādi sniegti;
- 11.4.3.** pēc BTA pieprasījuma nav nodrošinājis iespēju konstatēt un novērtēt zaudējumu apmēru, to rašanās apstākļus; pēc BTA pieprasījuma nav iesniedzis visus tā rīcībā esošos dokumentus un patiesu informāciju, kas raksturo iespējamo Apdrošināšanas gadījumu un tā izraisītos zaudējumus vai nav pildījis citus Apdrošināšanas līgumā paredzētos pienākumus pēc iespējamā Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.
- 11.5.** Ja Apdrošināšanas gadījums iestājas Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ, tad Apdrošināšanas līguma darbība ir uzskatāma par izbeigtu no iespējamā Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža. Šajā gadījumā BTA neizmaksā Apdrošināšanas atlīdzību un neatmaksā iemaksāto Apdrošināšanas prēmiju. Ja ar vienu apdrošināšanas līgumu ir apdrošinātas personas (Apdrošinātie un Līdzapdrošinātie), Apdrošināšanas līgums saglabā savu spēku attiecībā uz pārējiem

Apdrošinātajiem un Līdzapdrošinātajiem, kuri nav vainojami pie Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, ja ir iespējams saglabāt Apdrošināšanas līguma spēku.

- 11.6.** Gan Apdrošinājumaņēmējam, gan BTA ir tiesības, pirms tam nosūtot paziņojumu, izbeigt Apdrošināšanas līguma darbību pēc Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas. Šajā gadījumā, BTA atmaksā Apdrošinājumaņēmējam Apdrošināšanas prēmijas daļu, kuras apmēru nosaka no samaksātās Apdrošināšanas prēmijas atskaitot Apdrošināšanas atlīdzību, Apdrošināšanas prēmijas daļu par Apdrošināšanas līguma darbības izbeigušos periodu un ar Apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos BTA izdevumus 15% apmērā no neizmantotās Apdrošināšanas prēmijas, t.i., no Apdrošināšanas prēmijas daļas, kas atbilst neizmantotajam Apdrošināšanas līguma darbības periodam, ja puses nav vienojušās savādāk.
- 11.7.** BTA un Apdrošinājumaņēmējs bez Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā piekrišanas ir tiesīgi vienoties par Apdrošināšanas līguma izbeigšanu, izņemot gadījumus, kad:
- 11.7.1.** Apdrošināšanas līgumā ir noteikts citādi;
- 11.7.2.** Apdrošināšanas gadījums ir iestājies un Apdrošināšanas līguma izbeigšanas rezultātā BTA tiktu atbrīvota no Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas pienākuma.
- 11.8.** Apdrošināšanas līguma darbība pirms termiņa tiek izbeigta citos Latvijas Republikas likumā „Apdrošināšanas līguma likums” noteiktajos gadījumos.

12. SŪDZĪBU UN STRĪDU IZSKATĪŠANAS KĀRTĪBA

- 12.1.** Kārtība, kādā BTA izskata Apdrošināšanas pieteikuma iesniedzēja, Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā, Līdzapdrošinātā, Trešās personas, iesniegtu sūdzību par neapmierinātību ar Apdrošināšanas līgumu vai apdrošināšanas pakalpojumu, ir publiski pieejama BTA tīmekļvietnē www.bta.lv.
- 12.2.** Visi strīdi, kas rodas starp Apdrošināšanas līguma pusēm, tiek risināti sarunu ceļā. Ja savstarpēja vienošanās netiek panākta, tad jebkurš strīds, domstarpība vai prasība, kas izriet no Apdrošināšanas līguma, kas skar to vai tā pārkāpumu, izbeigšanu vai spēkā neesamību, tiks galīgi izšķirta Latvijas Republikas tiesā, Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, ja Apdrošināšanas līgumā BTA un Apdrošinājumaņēmējs nav vienojušies par citu strīdu izskatīšanas kārtību.

13. PERSONAS DATU APSTRĀDE

- 13.1.** BTA kā personas datu apstrādes pārzinis apstrādā fizisko personu personas datus, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2016.gada 27.aprīļa regulā 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) un citos normatīvajos aktos noteiktās personas datu apstrādes prasības.
- 13.2.** BTA veikto personas datu apstrādes principi ir publiskoti BTA tīmekļvietnē www.bta.lv.

14. SUBROGĀCIJAS TIESĪBAS

- 14.1.** Ja BTA ir izmaksājusi Apdrošināšanas atlīdzību, tad BTA subrogācijas ietvaros pārņem prasības tiesības izmaksātās summas apmērā pret personu, kura ir atbildīga par zaudējumiem.
- 14.2.** Ja BTA izmaksātā Apdrošināšanas atlīdzība sedz tikai daļu no nodarītajiem zaudējumiem un BTA subrogācijas prasību ceļ viena gada laikā no Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīža, tad BTA par to informē Apdrošināto vai Līdzapdrošināto, kurš var pieteikt savu prasību kā līdzprasītājs vai arī celt prasību atsevišķi.
- 14.3.** Izmantojot subrogācijas tiesību, BTA nevērsīsies ar prasību pret Apdrošināto, Līdzapdrošināto, to bērniem, vecākiem vai laulāto.

15. INFORMĀCIJAS KONFIDENCIALITĀTE

- 15.1.** Puses apņemas neizpaust Apdrošināšanas līguma ietvaros saņemto informāciju par Apdrošināšanas līguma dalībniekiem vai Trešajām personām, kā arī neizmantojot to pretēji pārējo Apdrošināšanas līguma dalībnieku interesēm, izņemot Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktos gadījumus. BTA ir tiesības sniegt ar Apdrošināšanas līgumu saistīto informāciju ekspertiem, pārapdrošinātājiem, personām, ko BTA piesaistījusi Apdrošināšanas līguma izpildei, kā arī glabāt to BTA datu bāzēs.

16. PĀRĒJIE NOTEIKUMI

- 16.1.** Ar Apdrošināšanas līgumu saistītos paziņojumus, pieprasījumus un informāciju BTA kā arī Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātā un Līdzapdrošinātā sniedz rakstveidā vai izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju vai distances saziņas līdzekli par kura izmantošanu puses ir vienojušās Apdrošināšanas līgumā.
- 16.2.** Ja Apdrošināšanas līguma darbības laikā BTA maina savu juridisko formu, nosaukumu, kontaktinformāciju un citu tamlīdzīgu informāciju, kas nepieciešama Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā līgumisko saistību izpildei, BTA nekavējoties par to informē, publicējot šo informāciju tīmekļvietnē www.bta.lv.
- 16.3.** Pēc Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā, Līdzapdrošinātā vai Trešās personas, pieprasījuma BTA savus paziņojumus, pieprasījumus un informāciju, kas sniegta, izmantojot tīmekļvietni, pastāvīgu informācijas nesēju vai citus distances saziņas līdzekļus, sniedz pieprasītājam rakstveidā un bez maksas.

- 16.4.** No Apdrošināšanas līgumiem izrietošo līgumisko attiecību noregulēšanai tiks piemēroti Latvijas Republikas normatīvie akti.
- 16.5.** BTA nav tiesīga nodrošināt apdrošināšanu un BTA nav pienākuma maksāt Apdrošināšanas atlīdzību vai sniegt labumu saskaņā ar Apdrošināšana līgumu ciktāl šādas apdrošināšanas nodrošināšana, Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa vai labuma sniegšana:
- 16.5.1.** pakļautu BTA sankcijām, aizliegumiem vai ierobežojumiem, kas noteikti saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas rezolūcijām vai tirdzniecības vai ekonomiskām sankcijām, Eiropas Savienības, Latvijas Republikas, Apvienotās Karalistes vai Amerikas Savienoto Valstu normatīvajiem aktiem (ar nosacījumu, ka tas nepārkāpj nekādus noteikumus vai normatīvos aktus, kas piemērojami BTA);
- 16.5.2.** pakļautu pārapdrošināšanas sabiedrību, kurai pārapdrošināšanā nodots apdrošināšanas līgums, sankcijām, aizliegumiem vai ierobežojumiem, kas noteikti saskaņā ar pārapdrošināšanas sabiedrības reģistrācijas valsts normatīvajiem aktiem.
- 16.6.** Ja tiek konstatētas pretrunas starp šo noteikumu tekstu latviešu valodā un noteikumu tulkojumu jebkādā svešvalodā, prioritārs un pusēm saistošs ir šo noteikumu teksts latviešu valodā.
- 16.7.** Pretrunu un nesaskaņu gadījumā starp Apdrošināšanas līguma dokumentiem, par prioritāriem tiek uzskatīti un tie tiek piemēroti šādā secībā:
- 16.7.1.** Apdrošināšanas polises pielikumi (ja tādi ir), ar kuriem tiek grozīti Apdrošināšanas līguma noteikumi - secīgi atkarībā no spēkā stāšanās brīža no jaunākajiem uz senākajiem;
- 16.7.2.** Apdrošināšanas polise;
- 16.7.3.** šie Apdrošināšanas noteikumi.
- 16.8.** Apdrošinājumaņēmējam un Apdrošinātajam nav tiesību cedēt trešajām personām nekādas savas no Apdrošināšanas līguma izrietošās, t.sk. jau pastāvošās vai iespējamās prasījuma tiesības.
- 16.9.** Šie noteikumi ir publiskoti BTA tīmekļvietnē www.bta.lv.